

Spørgsmål nr. 8:

”Der ønskes en nærmere vurdering af forslaget § 9, set i lyset af en mindretalsudtalelse fra Hans Klingenberg m.fl. (betænkning om den militære straffelov, retsplejelov og disciplinarlov s. 373). Vurderingen bedes omfatte en uddybning af bemærkningen fra Udenrigsministeriet vedrørende lov nr. 342 af 16. maj 2001, hvori der angives manglende overensstemmelse mellem den militære straffelovs § 9 og den Internationale Straffedomstols artikel 33.”

Svar:

Af bemærkningerne til lov nr. 342 af 16. maj 2001 om Den Internationale Straffedomstol, Folketingstidende 2000-2001, tillæg A side 499 - 500 punkt 6, fremgår, ”... at militær straffelovs § 9 formuleringsmæssigt ikke svarer til statuttens artikel 33 om ordrer fra overordnede og bortfald af strafansvar. Dette spørgsmål forventes afklaret, inden statuten træder i kraft og domstolen påbegynder sit virke”.

I punkt 9.2, side 506, anføres, at ”... den militære straffelovs § 9 om pligten til at adlyde en foresats tjenstlige ordre ikke på nuværende tidspunkt er i overensstemmelse med statuttens artikel 33 om ordrer fra overordnede og bortfald af strafansvar”.

Formuleringen af disse to afsnit i lovbemærkningerne til lov om Den Internationale Straffedomstol udtrykker det forhold, at om end bestemmelserne i den militære straffelovs § 9 og Romstatuttens artikel 33 ikke svarer til hinanden rent formuleringsmæssigt, vurderes der indholdsmæssigt ikke at være forskel på bestemmelserne. Efter regeringens opfattelse vil Danmark også med den nuværende formulering af den militære straffelovs § 9 konkret være i stand til fuldt ud at opfylde sine folkeretlige forpligtelser i henhold til Romstatuten.

Dette fremgår ligeledes af regeringens besvarelse af 10. december 2000 til Udenrigsudvalget vedrørende lovforslaget om Den Internationale Straffedomstol.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordning har nået tilsvarende konklusion i betænkning nr. 1435/2004, jf. side 265 i betænkningen og lovforslagets punkt 3.5.2.

Når jeg har valgt udvalgsflertallets forslag til formulering af bestemmelsen skyldes dette primært 2 forhold. For det første er bestemmelsen generel og ikke kun udtryk for en implementering af den humanitære folkerets regel om strafansvar for at følge ulovlige ordrer fra overordnede. Reglen er også en beskyttelse af underordnet personel mod følgerne af at udføre retsstridige handlinger som følge af en befaling. Endelig er bestemmelsen sprogligt set mere enkel og dermed også umiddelbart mere tilgængelig og lettere forståelig end artikel 33, jf. her-

ved bemærkningerne til lovforslagets punkt 3.5.3. For så vidt angår mindretallets udtalelse henvises til besvarelsen af spørgsmål 21.

Udenrigsministeriet har ydet bidrag til besvarelsen.